

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/20/2024
Identifikačné číslo spisu:	5122010307
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5122010307.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 25. septembra 2024 v Bratislave v trestnej veci obvineného A.H. Z. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, o dovolaní menovaného obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/103/2022, zo 6. decembra 2022

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. Z. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 47T/23/2022, z 15. augusta 2022 bol obvinený A. Z. uznaný za vinného v bode 1/ zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a v bode 2/ zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, ktorých sa dopustil na skutkovom základe, že

1/ obžalovaný A. Z. a obžalovaný A. Š. spoločne 5.9.2021 v čase asi o 12.00 hod. v Ž., na ul. C. XX v ubytovni zv. R. R. C. v izbe č. X po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov spoločne bezdôvodne fyzicky napadli A. E. tak, že najskôr ho obvinený A. Z. udrľ päšťou do oblasti tváre, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem, kde ho obidvaja obvinení spoločne fyzicky napádali tak, že ho väčšou intenzitou kopali a udierali päšťami do oblasti hlavy a hrudníka, čím mu svojim konaním spôsobili opuch a krvné podliatiny v oblasti oboch očí, zlomeninu spodiny orbity vľavo, pomliaždenie očných gúľ a zakrvácanie do spojiviek, zlomeninu nosných kostí bez dislokácie, zakrvácanie do tvrdého obalu mozgového nad mozočkom vľavo, krvné podliatiny v oblasti dolných rebier v axiálnej čiare, nalomenie 9. rebra vpravo, zlomeninu 5. a 6. rebra vľavo, nalomenie 4. rebra vľavo a pneumothorax vpravo do 3 mm, ktoré zranenia si podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva vyžiadali dobu PN 7-8 týždňov,

2/ obžalovaný A. Z. 20.11.2021 v čase asi o 19.00 hod. pred vchodom do večierky zv. S. na ul. M. č. XXX/X v Ž. bezdôvodne fyzicky napadol A. E. tak, že ho silno chytil za rameno ľavej ruky, pričom mu

bezdôvodne vulgárne nadával do kokotov a vyjebaných skurvcov a vyhrážal sa mu, že ak poškodený nestiahne obvinenie, ktoré na neho podal na políciu, tak ho zabije, pričom poškodený zo strachu pred obvineným vyhľadal pomoc majiteľa večierky.

Za to bol obvinenému podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Zároveň okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému (spolu s ďalším obvineným) povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu poškodenému A. E. vo výške 6 344,80 eur.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozhodujúci na podklade odvolania obvineného rozhodol uznesením, sp. zn. 1To/103/2022, zo 6. decembra 2022 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. f), ods. 3 Trestného poriadku pri nezmenenom výroku o vine a treste obvineného A. Z., zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 47T/23/2022, z 15. augusta 2022, v časti - vo výroku o náhrade škody.

Proti označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený A. Z. dovolanie s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní v podstate uviedol:

„Odvolací súd, napriek odvolacím námietkam obžalovaného sa k týmto nevyjadril vôbec, alebo sa vyjadril len všeobecne, bez znalosti dôkazov vykonaných v konaní pred súdom a nekonzistentne vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu. Takéto rozhodnutie odvolacieho súdu, v ktorom sa súd jasným, zrozumiteľným a právne korektným spôsobom nevysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné a právne významné, je arbitrárne. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa nevyjadril k zásadným skutkovým, procesným a aj právnym odvolacím námietkam obžalovaného, predstavuje významné porušenie práva obžalovaného na obhajobu, vrátane porušenia práva na riadny a spravodlivý proces v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Odvolací súd vo výroku napadnutého rozsudku zo 6. decembra 2022 uviedol, že rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. f), ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 321 ods. 1 písm. b) a písm. f) odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom. Jediným výrokom tohto rozsudku je zrušenie rozsudku okresného súdu vo výroku o náhrade škody s odôvodnením, že „nárok na náhradu škody nie je poškodeným uplatnený riadne čo do dôvodu a výšky (§ 46 ods. 3 Trestného poriadku), nemôže o takomto nároku v rámci adhézneho konania súd konať a rozhodnúť“.

Tento výrok odvolacieho súdu v spojení s jeho odôvodnením je z právneho hľadiska rozhodnutím odvolacieho súdu podľa § 321 ods. 1 písm. f) v spojení s § 321 ods. 3 Trestného poriadku, pretože rozhodnutie okresného súdu o náhrade škody je v rozpore so zákonom. Pokiaľ ide o údajné rozhodnutie odvolacieho súdu aj podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, tak výrok vo vzťahu k tejto právnej norme v rozsudku odvolacieho súdu absentuje, vrátane odôvodnenia. Z tohto dôvodu je rozsudok odvolacieho súdu taktiež nepreskúmateľný a nezrozumiteľný.

K námietke obžalovaného voči procesnému postupu okresného súdu, keď tento súd neumožnil obžalovanému urobiť vyhlásenie podľa § 257 Trestného poriadku jednotlivo, vo vzťahu k jednotlivým skutkom pod bodom 1/ a 2/ obžaloby, odvolací súd bez zabezpečenia si relevantného dôkazu - zvukového záznamu z HP, zhodnotil tento postup okresného súdu ako správny, s poukazom na zápisnicu z HP a údajné úvahy obžalovaného a obhajoby ohľadom zamýšľaného vyhlásenia, čo opäť svedčí o arbitrárnosti konania odvolacieho súdu, ktoré je v rozpore s právom obžalovaného na obhajobu a riadny a spravodlivý proces. V tomto prípade tak okresný súd, ako aj krajský súd na základe vykonaných dôkazov nesprávne ustálili skutkový stav, čo malo za následok porušenie práva na obhajobu a práva na riadny a spravodlivý proces a to najmä:

- v skutku pod bodom 2/ - kde z výpovede poškodeného na HP bolo zistené, že poškodený mal obavu z obžalovaného, a preto išiel do večierky, aby ho svedok S. odprevadil, že obžalovaný bol agresívny a

poškodenému vulgárne pred večierkou nadával ,ty kokot prijebaný', kde z výpovede svedka S. bolo zistené, že poškodený bol vo večierke, pričom bol opitý, ale nie vystrašený, kúpil si alkohol a povedal mu, že má nejaký problém s obžalovaným, ktorý stojí pred večierkou, tak ho išiel vyprevadiť pred dvere večierky a poškodený pokojne odišiel, svedok S. nevidel žiadny fyzický útok, či násilie a nepočul ani vyhrážky obžalovaného smerom k poškodenému, kde z kamerových záznamov je vidieť jediné, že poškodený si úplne v klude nakupuje vo večierke a platí za tovar, bez akejkoľvek emócie, kde v odbornom vyjadrení MUDr. Váňu je jednoznačne konštatované, že modriny na fotografiách vyhotovených v deň incidentu poškodeným, sú modriny staré niekoľko dní, takže nejde o zranenie v súvislosti s popisovaným konaním obžalovaného... Na základe takto zisteného skutku z vykonaného dokazovania na HP súdy ustálili, že obžalovaný A. Z.,bezdôvodne fyzicky napadol A. E., tak že ho silno chytil za rameno ľavej ruky, pričom mu bezdôvodne vulgárne nadával do kokotov a vyjebaných skurvencov a vyhrážal sa mu, že ak poškodený nestiahne obvinenie, ktoré na neho podal na políciu, tak ho zabije, pričom poškodený zo strachu pred obvineným vyhľadal pomoc majiteľa večierky...'.

Porovnaním uvedených dôkazov vykonaných na HP a skutkovej vety rozsudku v bode 2/ je zrejmé, že ide o výraznú diskrepanciu medzi skutkovým stavom zisteným z vykonaných dôkazov na HP a skutkom v bode 2/ rozsudku okresného súdu, na základe ktorého bol obžalovaný A. Z. uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd v podstatných okolnostiach na základe vykonaného dokazovania nesprávne zistil skutkový stav, ktorý popísal v bode 2/ skutkovej vety rozsudku. Odvolací súd bez akéhokoľvek prieskumu a vyjadrení k odvolacím námietkam obžalovaného, sa v plnom rozsahu s týmto postupom okresného súdu stotožnil. Týmto konaním všeobecných súdov a ich postupom v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku, bolo zásadne ovplyvnené postavenie obžalovaného v tomto trestnom procese. Obžalovaný bol práve pre toto údajné spáchanie zločinu vydierania (skutok v bode 2/) vzatý do väzby, kde bol ponechaný až do skončenia tohto trestného procesu. Nesprávne zistenie podstatných okolností skutkového stavu v bode 2/ znamenalo nesprávnu právnu kvalifikáciu tohto skutku ako zločinu vydierania, hoci nebolo preukázané ani násilie a ani nútenie, resp. vydieranie poškodeného zo strany obžalovaného a znamenalo aj nesprávny postup pri ukladaní trestu, keď súd uložil obžalovanému úhrnný trest za dva zločiny so zvýšením hornej hranice trestnej sadzby. V konečnom dôsledku, takéto konanie a postup súdov v rozpore so zákonom predstavuje porušenie práv obžalovaného na obhajobu a na riadny a spravodlivý proces, čo má taktiež negatívny a výrazný vplyv na jeho postavenie v trestnom procese.

- v skutku pod bodom 1/ - kde pre posúdenie právneho pojmu ,ťažká ujma na zdraví' okresný súd použil nezákonný znalecký posudok znalca MUDr. Gémeša, ktorý vychádzal zo subjektívnych názorov znalca vyplývajúcich z teoretických poznatkov a nie z objektívnych lekárskeho správ, týkajúcich sa vyšetrení a ošetrovaní poškodeného, kde okresný súd účelovo v rozsudku vynechal pasáže z výpovede znalca na HP, ktorý potvrdil, že v tomto prípade išlo o nízku mieru ohroziteľnosti, pretože krvácanie bolo minimálne., kde odvolací súd v rozpore s týmto poznaním a zistením znalca svojvoľne doplnil, že už len toto poranenie je treba 12 kvalifikovať ako ťažkú ujmu na zdraví podľa § 123 ods. 3 písm. e) Trestného zákona - poškodenie dôležitého orgánu., kde odvolací súd sa vôbec nevyjadril k odvolacím námietkam obžalovaného, ktorý poukazoval na nesprávne zistenie podstatných okolností skutkového stavu tohto skutku pod bodom 1/, čo malo zásadný vplyv na právnu kvalifikáciu tohto skutku., kde obidva súdy napriek absencii dôkazov pre preukázanie úmyselného spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví, tento skutok posudzovali ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 Trestného zákona a nie ako napr. prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona, kde okresný súd účelovo opomenul v rozhodnutí dôkazy predložené obžalovaným - fotografie poškodeného, ktorý dôkaz z hľadiska posúdenia skutkového stavu a najmä hodnotenia zranení a mechanizmu vzniku zranení bol podstatný a odvolací súd sa ani k tejto odvolacej námietke obžalovaného nevyjadril, ale sa v celom rozsahu plne stotožnil s tým, ako okresný súd zistil a ustálil skutkový a právny stav týkajúci sa skutku 1/. Aj v tomto prípade konaním všeobecných súdov a ich postupom v rozpore s § 2 ods. 12 Trestného poriadku, bolo zásadne ovplyvnené postavenie obžalovaného v tomto trestnom procese, a to v jeho neprospech. Nesprávne zistenie podstatných okolností skutkového stavu v bode 1/ znamenalo neprimerané nadhodnotenie právnej kvalifikácie tohto skutku ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, hoci z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že obžalovaný A.H. Z. úmyselne spôsobil poškodenému ťažkú ujmu na zdraví a taktiež znamenalo aj nesprávny postup pri ukladaní trestu, keď súd uložil obžalovanému úhrnný trest za dva zločiny so zvýšením hornej hranice trestnej sadzby. Aj v tomto

případe, toto konanie a postup súdov v rozpore so zákonom, predstavuje porušenie práv obžalovaného na obhajobu a na spravodlivý proces a má negatívny a výrazný vplyv na jeho postavenie v trestnom procese, samozrejme v jeho neprospech".

Obvinený A. Z. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu a vo všetkých výrokoch aj predchádzajúci rozsudok a prikázal, aby súd vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol:

„S tvrdeniami obhajoby uvedenými v dovolaní sa nestotožňujem. Mám za to, že výrok súdu o vine obžalovaného je podložený vykonanými dôkazmi, ktoré plne odôvodňujú právnu kvalifikáciu konania obžalovaného v zmysle vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona. Po vyhodnotení všetkých dôkazov bolo jednoznačne preukázané, že obž. A. Z. spoločne s obž. A. Š. v bode 1/ v predmetnom čase pod vplyvom alkoholu spoločne bezdôvodne fyzicky napadli A. E., ktorému opakovanými kopancami a údermi päťami do oblasti hlavy a hrudníka spôsobili zranenia, ktoré si podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo vyžiadali dobu PN v trvaní 7-8 týždňov. Ďalej bolo vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané, že obž. A. Z. v bode 2/ násilím a hrozbou násilia nútil pošk. A. E., aby stiahol obvinenie, ktoré na neho podal na políciu, inak ho zabije. Obrana obž. A. Z. bola jednoznačne vyvrátená vykonanými dôkazmi, a to svedeckými výpoveďami, znaleckým posudkom z odboru zdravotníctva, odborným vyjadrením z odboru zdravotníctva, kamerovým záznamom a listinnými dôkazmi. V súvislosti s predmetným znaleckým posudkom z odboru zdravotníctva a lekáorskými správami ku skutku č. 1 je potrebné zdôrazniť, že tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, nebol prezentovaný ani jediný dôkaz, ktorý by spochybňoval, resp. vyvracal poranenia poškodeného A. E.. Závery znaleckého posudku jednoznačne korešpondujú s ostatnými vykonanými dôkazmi, pričom znalec na hlavnom pojednávaní v plnom rozsahu zotrval na uvedených záveroch znaleckého posudku, ktoré ešte navyše bližšie konkretizoval pokiaľ ide o charakter a závažnosť poranení, ktoré utrpel pošk. A. E., ako aj mechanizmus ich vzniku, dobu liečby resp. dobu PN. Je potrebné uviesť, že právna kvalifikácia konania ods. A. Z. v bode 1/ vyplývala práve zo spôsobených následkov u poškodeného, kde zranenia poškodeného si objektívne vyžiadali dobu PN v trvaní 7-8 týždňov, čo preukazuje naplnenie zákonných znakov zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 123 ods. 3 písm. i) Trestného zákona, kde táto skutočnosť priamo vyplývala aj zo skutkovej vety v rozsudku okresného súdu. Uvedené poranenia odvolací súd navyše vyhodnotil aj v tom smere, že u pošk. A. E. sa jednalo o ťažkú ujmu nielen v zmysle ustanovenia § 123 ods. 3 písm. i) Trestného zákona (teda vzhľadom na to, že porucha zdravia trvala dlhší čas - 7-8 týždňov), ale aj v zmysle ustanovenia § 123 ods. 3 písm. e) Trestného zákona, teda že u pošk. A. E. došlo k poškodeniu dôležitého orgánu. Aj bez ohľadu na právny názor odvolacieho súdu je však zrejmé, že pošk. A. E. utrpel v predmetnom čase zranenia, ktoré sú ťažkou ujmovou minimálne v zmysle ustanovenia § 123 ods. 3 písm. i) Trestného zákona.

Pokiaľ ide o skutok v bode 2/, bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obž. A. Z. sa predmetného skutku dopustil. Obžalovaného zo spáchania uvedeného skutku jednoznačne usvedčoval pošk. A. E., pričom jeho výpoveď bola podporená aj výpoveďou svedka N. S., závermi odborného vyjadrenia znalca z odboru zdravotníctvo ku zraneniu poškodeného a zabezpečeným kamerovým záznamom. Tu podotýkam, že to, že pošk. A. E. mal v predmetnom čase strach z ods. A. Z., potvrdil na hlavnom pojednávaní aj samotný A. Z., ktorý uviedol, že poškodený sa ho bál, mal z neho obavu, že mu niečo spraví, z čoho možno logicky vyvodiť, že stretnutie obž. A. Z. a pošk. A. E. pred večierkou neprebehlo tak bezkonfliktne, ako sa to snažil navodiť obž. A. Z..

Obhajoba v dovolaní spochybňuje vierohodnosť pošk. A. E., avšak tu je potrebné uviesť, že poškodený v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní, v podstatných bodoch zotrval na svojich výpoveďach. Výpoveď poškodeného korešpondovala aj s ďalšími vykonanými dôkazmi, ktoré jednoznačne podporili jeho tvrdenia. Naopak je potrebné uviesť, že výpoveď obž. A. Z. sa javila ako nepravdivá a nehodnoverná, obžalovaný sa nepriznal ku spáchaniu skutkov, pričom bola zrejma snaha obžalovaného svojou účelovou výpoveďou sa vyviníť z následkov trestnoprávnej zodpovednosti. Uvedená obrana obžalovaného bola v priebehu prípravného konania, ako aj hlavného pojednávania, jednoznačne prekonaná vykonanými dôkazmi.

K námietke obhajoby ohľadom toho, že okresný súd neumožnil A. Z. urobiť vyhlásenie podľa § 257

Trestného poriadku jednotlivu, vo vzťahu ku jednotlivým skutkom, je potrebné uviesť, že zo zápisnice z hlavného pojednávania konaného 9. mája 2022 jednoznačne vyplynulo, že obž. A. Z. po porade so svojou obhajkyňou uviedol, že je nevinný z obidvoch skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu v obžalobe. V ďalšom priebehu konania A. Z. len potvrdil svoje vyhlásenie o nevine tým, že sa nepriznal ku spáchaniu predmetných skutkov. Vyjadrenie obhajoby ohľadom nesprávneho procesného postupu v zmysle § 257 Trestného poriadku je preto v plnom rozsahu nedôvodné a najmä nepochopiteľné. Mám za to, že tak okresný súd, ako aj odvolací súd, sa vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami obhajoby prezentovanými či už v záverečnej reči obhajoby v konaní na okresnom súde, resp. v následnom odvolaní obhajoby voči prvostupňovému rozsudku".

Prokurátor navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), že obvinený pred jeho podaním využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku nakoľko je zrejmé, že nemožno konštatovať naplnenie obvineným označeného dôvodu dovolania a ani žiadny iný dovolací dôvod.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V porovnaní s dôvodmi, ktoré zákonodarcu kvalifikuje ako opodstatňujúce podanie odvolania a pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní tak, ako sú tieto podrobne zakotvené v Trestnom poriadku sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do právoplatnosti rozhodnutia (napadnutého dovolaním), ktorá je zásadnou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť je vlastnosťou rozhodnutia, ktorá v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Nezmeniteľnosť rozhodnutia znamená, že v rámci konania, v ktorom bolo vydané, nemožno o veci, ktorá bola jeho predmetom ďalej pokračovať, resp. ju „nanovo“ prejednať. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa potenciálne širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala pre konanie pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú preto vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod niektoré z ustanovení § 371 Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

Právo na obhajobu tak, ako je zakotvené v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40

ods. 3 Listiny základných práv a slobôd i v článku 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru a v neposlednom rade v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada práva na obhajobu, vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a tiež v čl. 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Zásada práva na obhajobu vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu na zistenie pravdy. Právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby podliehajúce všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie dovolací súd v konaní nezistil.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo strany na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k

dispozícii.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Ván de Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v. Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne napr. Ván de Hurk v. Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je následne možné kvalifikovaným spôsobom posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé. Mlčanie odvolacieho súdu ohľadom zákonnosti odmietnutia vykonania dôkazov navrhnutých obvineným odporuje myšlienke spravodlivého procesu (Krasulya v. Rusko).

Jedným zo základných princípov trestného konania je nutnosť starostlivo a úplne popísať dôkazný postup, ktorý súčasne treba logicky a presvedčivo odôvodniť. Uvedenú požiadavku zakotvil zákonodarca do sústavy nárokov na odôvodnenie rozsudku. Preto nie je prípustné, aby odôvodnenie rozhodnutia, ktoré musí rešpektovať vyššie vymedzené kritériá, bolo založené na skutkových zisteniach, ktoré nie sú náležitým spôsobom odôvodnené, resp. primerane vysvetlené. Takéto rozhodnutia (ich odôvodnenie alebo absencia takéhoto odôvodnenia tam, kedy rozhodné skutočnosti v zásade musia byť odôvodnené) nie sú adhézne k určite zistenému skutkovému stavu vyjadrenému v odôvodnení dotknutého rozhodnutia. Za takéhoto procesného stavu ide o rozhodnutia, ktoré nerešpektujú požiadavky Trestného poriadku ako základného procesnoprávneho predpisu upravujúceho trestné konanie. V konečnom dôsledku sa takéto rozhodnutie „posúva“ aj do protiústavnej polohy, a to najmä z hľadiska nároku trestne stíhaného obvineného na spravodlivé posúdenie jeho trestnej veci (ÚS 181/2000 - ČR). Napriek prezumpcii, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy, platí, že musí o vznesených návrhoch na vykonanie dokazovania rozhodnúť a pokiaľ im nevyhoví, musí vo svojom rozhodnutí vysvetliť, z akých dôvodov navrhnuté dôkazy nevykoná, resp. prečo ich neprevzal ako základ svojich skutkových zistení (ÚS 413/2002 - ČR). Je vecou súdov nižšieho stupňa, ktoré dôkazy a v akej kvantite považujú za dostatočné na preukázanie skutkového stavu.

Zo strany odvolacieho súdu ide preto o otázku právnu, kedy by zistené pochybenie mohlo potenciálne zakladať dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane ITdoV/6/2017). Pre dovolací súd je z pohľadu skúmania dodržania práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podstatným zistenie, či sa súd prvého stupňa, alebo odvolací súd návrhom obvineného na vykonanie dokazovania zaoberali (t. j. či ho zaregistrovali) a súčasne uviedli aspoň stručné dôvody, na podklade ktorých sa takémuto návrhu rozhodli nevyhovieť.

Povinnosťou súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu je rešpektovať ústavne garantované právo obvineného na obhajobu, z ktorého vyplýva požiadavka, aby sa konajúce súdy vysporiadali s námietkami odvolateľa, ktorými toto svoje právo realizuje (pre odvolací súd je táto povinnosť zvýraznená prostredníctvom článku 2 ods. 1 dodatkového protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd). Túto povinnosť konajúce súdy porušujú, ak ignorujú námietky odvolateľa voči dôkazom, na ktoré je v odsudzujúcom rozhodnutí poukazované ako na kľúčové pre tvrdené skutkové závery.

Výrok rozhodnutia sám o sebe totiž nestačí na to, aby naplnil požiadavku spravodlivého procesu, pretože z pohľadu obvineného je potrebné, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd riadil, ako sa vysporiadal s dôkazmi a ktorá argumentácia bola pre súd presvedčivejšia a tvorí základ jeho rozhodnutia. Preto musí byť daný výrok náležite odôvodnený. Sprostredkovaným výsledkom je následne možnosť obvineného „skontrolovať“, ako sa súd vysporiadal s jeho argumentáciou a dôkazmi, čím získa obraz o výkone spravodlivosti, v „jej mene“ (Tatishvili v. Rusko). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia sa musí vysporiadať s relevantnými právnymi a skutkovými otázkami ako aj s argumentami obvineného, ktoré sú podstatného právneho významu.

Ak ide o náležitý argument významný pre rozhodnutie, odpoveď naň musí byť nielen konkrétna, no

navyše aj v zásade špecifická. Nakoľko platí predpoklad, že v zásade každý návrh obvineného je potrebné vnímať čo do významového hľadiska (pre obvineného) zvlášť citlivo, treba dodať, že v konaní vedenom pred profesionálnymi sudcami, obvineného chápanie jeho odsúdenia vychádza predovšetkým z dôvodov uvedených v súdnych rozhodnutiach. V takých prípadoch musia vnútroštátne súdy uviesť dostatočne jasne dôvody, na ktorých sa zakladajú ich rozhodnutia. Okrem toho je povinnosťou súdu založiť svoje úvahy na objektívnych argumentoch a tiež chrániť právo na obhajobu. Rozsah povinnosti odôvodnenia závisí od povahy rozhodnutia a musí byť stanovený s ohľadom na okolnosti prípadu.

Na splnenie požiadavky na spravodlivý proces, obvinený a samozrejme aj verejnosť musia byť schopní pochopiť verdikt súdu, ktorý bol daný - to je zásadnou poistkou proti svojvôli (Taxquet v. Belgicko). V nadväznosti na to je úlohou súdu, aby sa jasným, právne korektným, no najmä zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými právnymi a skutkovými okolnosťami, ktoré tvoria podklad jeho rozhodnutia z hľadiska právneho významu (IV. ÚS 14/07).

Obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku argumentoval námietkami nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa i uznesenia odvolacieho súdu, ktorý nenapravil ním vytýkané pochybenia, a to z dôvodu, že sa súd nevyporiadal s jeho argumentáciou týkajúcou sa nesprávne zisteného skutkového stavu ako aj to, že súd účelovo opomenul v rozhodnutí dôkazy predložené obvineným - fotografie poškodeného, ktorý dôkaz z hľadiska posúdenia skutkového stavu a najmä hodnotenia zranení a mechanizmu vzniku zranení bol podstatný. V súvislosti s právom na obhajobu obvinený namietal aj porušenie procesných práv „z dôvodu, že mu na hlavnom pojednávaní nebolo umožnené urobiť vyhlásenie vo vzťahu k jednotlivým súdeným skutkom s tým, že takéto vyhlásenie môže urobiť len jedno, a to spolu ku všetkým súdeným skutkom“.

Pokiaľ obvinený namietal nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších stupňov, najvyšší súd nezdíela jeho argumentačnú nespokojnosť, a naopak konštatuje, že okresný súd na stranách 15-16 a 18-20 svojho rozsudku a krajský súd na stranách 7-10 jeho rozsudku sa podrobne venovali dôkaznému stavu či už jednotlivým dôkazom osobitne, ale aj ich súhrnu ako celku, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili, prečo dospeli k pozitívnemu rozhodnutiu o vine obvineného A. Z. a dali mu zrozumiteľnú, dostatočnú a presvedčivú odpoveď na všetky, pre rozhodnutie o vine, podstatné otázky. Podľa názoru najvyššieho súdu nielen obvinenému, ale aj nestrannému pozorovateľovi musí byť po oboznámení sa s odôvodneniami ich rozhodnutí, bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, čo sa stalo, kto to spáchal a najmä aké dôkazy a prečo usvedčujú páchateľa zo spáchania trestnej činnosti a samozrejme aj to prečo nepovažovali obhajobu obvineného za akceptovateľnú. Preto podľa názoru najvyššieho súdu odôvodnenia rozsudkov okresného i krajského súdu ako celok možno považovať za zodpovedajúce všetkým kritériám nielen § 168 Trestného poriadku, ale aj čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru.

V súvislosti s námietkou účelového opomenutia vykonania dôkazov, konkrétne fotografií poškodeného predložených obvineným, najvyšší súd s ohľadom na vyššie uvedené podrobné vysvetlenie práva na obhajobu uvádza, že tieto dôkazy boli na návrh obvineného riadne vykonané na hlavných pojednávaniach 9. mája 2022 a 23. mája 2022. Hoci sa súdy vo svojich rozhodnutiach explicitne nevyjadrovali k tomuto dôkazu, je to z dôvodu, že závery, ktoré mali byť týmito fotografiami potvrdené, už boli potvrdené znaleckým posudkom MUDr. Gémeša. Tento posudok vylúčil možnosť, že by zranenia poškodeného mohli vzniknúť pádom, a tieto závery prevzal krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku. Z tohto dôvodu nebolo potrebné, aby sa súd v rozhodnutí osobitne zaoberal týmto dôkazom. Vzhľadom na to, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno chápať ako povinnosť reagovať podrobne na každý argument strany konania, bol postup súdov pri odôvodnení rozhodnutia dostatočný.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa vyhlásenia obvineného podľa § 257 Trestného poriadku, najvyšší súd konštatuje, že procesný postup súdu bol správny, keďže nie je nevyhnutné, aby obvinený vyhlásenie vykonal samostatne ku každému skutku. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom 9. mája 2022 vyplýva, že po prednesení obžaloby prokurátorkou Okresnej prokuratúry Žilina bol obvinený A. Z. riadne poučený, okrem iného, aj podľa § 34 a § 257 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku, pričom obvinený uviedol, že poučeniu porozumel. Samosudkyňa následne obvinenému umožnila urobiť

vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku, na čo obvinený, po konzultácii so svojou obhajkyňou, vyhlásil: „Som nevinný z obidvoch skutkov, ktoré sú mi kladené za vinu v obžalobe". Takto formulované vyhlásenie jasne naznačuje, že obvinený poučeniu porozumel, využil svoje právo na vyhlásenie a jednoznačne sa vyjadril ku všetkým skutkom. Preto najvyšší súd túto námietku obvineného považuje za neopodstatnenú.

Obvinený zároveň spochybnil výrok napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zo 6. decembra 2022, v ktorom krajský súd konštatoval, že rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. f) a ods. 3 Trestného poriadku. Obvinený namieta, že tento výrok je nepreskúmateľný a nezrozumiteľný, pretože podľa jeho názoru odvolací súd v skutočnosti rozhodol len na základe § 321 ods. 1 písm. f) v spojení s § 321 ods. 3 Trestného poriadku, keďže rozhodnutie okresného súdu o náhrade škody je v rozpore so zákonom. Pokiaľ ide o údajné rozhodnutie odvolacieho súdu aj podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, výrok týkajúci sa tejto právnej normy v rozsudku absentuje, vrátane jeho odôvodnenia. Najvyšší súd v tejto súvislosti poznamenáva, že výrok súdu má byť v súlade s jeho odôvodnením. V danom prípade mal teda krajský súd v odôvodnení zahrnúť aj § 321 ods. 1 písm. b), avšak táto chyba nezakladá žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd vzhľadom na argumentáciu a námietky obvineného, považuje za vhodné doplniť pre vysvetlenie dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa. Preto dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo napokon vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku - veta za bodkočiarkou.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú „odvoláciu" inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové.

V dovolacom konaní iniciovanom obvineným niet právne významného priestoru pre ďalšiu obhajobnú argumentáciu charakteru typického pre konanie pred súdom prvého stupňa, resp. pre odvolacie konanie. Ako výstižný príklad takto formulovanej argumentácie obvineného poslúžia napríklad námietky obvineného:

- ... kde z výpovede poškodeného na HP bolo zistené, že ...,
- ... kde z výpovede svedka S. bolo zistené, že ...,
- ... svedok S. nevidel žiadny fyzický útok, či násilie a nepočul ani vyhrážky...,
- ... z kamerových záznamov je vidieť jediné, že ...,
- ... v odbornom vyjadrení MUDr. Váňu je jednoznačne konštatované, že...,
- Na základe takto zisteného skutku z vykonaného dokazovania na HP súdy ustálili, že ...,
- Porovnaním uvedených dôkazov vykonaných na HP a skutkovej vety rozsudku v bode 2/ je zrejmé, že ...,
- Okresný súd v podstatných okolnostiach na základe vykonaného dokazovania nesprávne zistil skutkový stav, ktorý ...,
- ... nebolo preukázané ani násilie a ani nútenie, resp. vydieranie poškodeného zo strany obžalovaného ...,
- ... obidva súdy napriek absencií dôkazov pre preukázanie úmyselného spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví, tento ...,
- ... závery okresného súdu týkajúce sa ustálenia skutkového stavu nezodpovedajú skutočnostiam, ktoré boli reálne zistené z vykonaného dokazovania,
- ... neboli preukázané skutkové okolnosti rozhodujúce pre právnu kvalifikáciu skutku, ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, právna kvalifikácia skutku je bez akýchkoľvek dôkazov nadhodnotená,
- ... pred súdom nebol vykonaný jediný dôkaz, ktorý by preukazoval, že sa skutok stal ...,
- Okresný súd účelovo hodnotil dôkaz - výpoveď poškodeného A. E....,
- Súdy účelovo hodnotili aj ďalší dôkaz ...,
- Z uvedeného vyplýva, že okresný súd nesprávne zistil skutkový stav veci a zároveň zistený skutkový stav neprávne právne posúdil, keď skutok posúdil ako zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, hoci nemal ustálenú základnú právnu kategóriu pre takéto posúdenie skutku - spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví".

Z vyššie uvedených citácií je zrejmé, že argumentácia obvineného má charakter typický pre odvolacie konanie, avšak pre účely dovolacieho konania vecne neprijateľnej skutkovej povahy. Obvinený v podstate nesúhlasí so skutkovými závermi konajúcich súdov, odmieta svoju vinu, alebo reinterpretuje už právoplatnými súdnymi rozhodnutiami, dokazovaním ustálené skutkové závery spôsobom „v konaní nebola preukázaná žiadna zo skutkových okolností, rozhodných pre právnu kvalifikáciu skutku", prípadne „Porovnaním uvedených dôkazov vykonaných na HP a skutkovej vety rozsudku v bode 2/ je zrejmé, že ide o výraznú diskrepanciu medzi skutkovým stavom zisteným z vykonaných dôkazov na HP a skutkom v bode 2/ rozsudku okresného súdu".

Keďže obvinený odvodzuje dovolacie dôvody výlučne od ním subjektívne označovaného nesprávne zisteného skutkového stavu a postupu súdu pri jeho zisťovaní a výsledkov hodnotenia takto získaného „sumáru" skutkových zistení - a tak nerozlišuje skutkové námietky od právnych - je bezprostredným následkom uplatnenia „nesprávnych" dovolacích námietok to, že podané dovolanie je v prevažnej časti len ďalším odvolaním. Jedine právne námietky by pritom bolo možné považovať za relevantné a bolo by potrebné sa nimi aj skutočne zaoberať v dovolacom konaní.

Predmetom dovolacieho prieskumu s poukazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku môže byť len právne posúdenie ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nie samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať alebo meniť. Pre najvyšší súd je v zmysle uvedeného kľúčovým ustálenie skutku v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Tam opísanému skutkovému stavu zodpovedá právna kvalifikácia - posúdenie konania obvineného v bode 1/ ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a v bode 2/ ako zločinu vydierania podľa § 189 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Na tom nič nemení nesúhlas obvineného so závermi znaleckého dokazovania, obsahom svedeckých výpovedí ako aj ostatných dôkazných prostriedkov, na ktorých podklade dospeli sudy nižších inštancií k zistenému skutkovému stavu tak, ako je tento vyjadrený v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Súčasne platí, že hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ako ani žiaden iný z katalógu dovolacích dôvodov dostupných pre obvineného v rámci § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku).

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd dovolacie námietky, ktoré smerovali len k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov, označil v predmetnej trestnej veci ako stojace zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod. Naviac, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo v súlade s právnou úpravou (výnimkou je procesná situácia, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Pre dovolací súd je tak v zmysle uvedeného kľúčovým skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený A. Z. spáchal trestný čin tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, následne potvrdeného rozhodnutím odvolacieho súdu. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá aj právny záver vyjadrený v posúdení konania obvineného v bode 1/ ako zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a v bode 2/ ako zločinu vydierania podľa § 189 Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaných ustanovení odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označeného trestného činu.

Preto, rešpektujúc zákaz skúmania a menenia zisteného skutku vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku, najvyšší súd uzatvára, že námietky obvineného a s tým súvisiaca argumentácia nenapĺňa ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani žiadny iný).

S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v trestnej veci obvineného nemožno konštatovať naplnenie žiadneho dovolacieho dôvodu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.